

цукровим діабетом, включаючи зменшення маси тіла, зростання м'язової сили, поліпшення ЕКГ та зниження рівня глікемії. Ці ефекти зумовлені посиленням утилізації глюкози тканинами, редукцією жирової маси та активацією процесів розщеплення глюкози та глікогену. В.І. Чопяк рекомендував впровадження даного комплексу ЛФК у щоденну практику після стаціонарного лікування, а накопичений досвід його застосування є перспективним для використання й сьогодні в санаторно-курортній реабілітації хворих на цукровий діабет.

Список використаних джерел:

1. Лист-звернення головного лікаря Волинського обласного ендокринологічного диспансеру на ім'я першого секретаря Волинського обкому партії Грушецького І.С. та завідувача Волинського облздороввідділу Левашко П.І. ДАВО (Державний архів Волинської області), Ф-2387. Оп.1. Спр. 46. Арк.15-16.

2. Передерій В.Г., Ткач С.М. Основи внутрішньої медицини. В 3 т. : підруч. для студентів ВМНЗ / В.Г. Передерій, С.М. Ткач. — Вінниця : НОВА КНИГА, 2009. -Т. 1. - 640 с.: іл.

3. Чопяк В.І. Динаміка ураженості та захворюваності на зобну хворобу у Волинській області.// Організація охорони здоров'я і клінічна медицина на Волині: матеріали 3 обласної науково-практичної конференції. Вип.2. Львів, 1969. С. 58-59.

4. Чопяк В.І., Сінійчук Х.В., Чопяк В.В. Фізичні навантаження як фактор реабілітації хворих на цукровий діабет (з досвіду Волинського обласного ендокринологічного диспансеру). //Тези доповідей 3 республіканської науково-практичної конференції по санітарно-курортному лікуванню хворих на цукровий діабет 18-20 листопада 1981 р. Трускавець, 1981. С. 189-191.

Христина Швець

Науковий керівник – викладач-методист

Євгенія Козира

Луцький базовий фаховий медичний коледж КЗВО «Волинський медичний інститут»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІСТОРІЇ ТА СЬОГОДЕННЯ. ВОЛИНСЬКА ТРАГЕДІЯ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ

Постановка проблеми: В сучасних політичних умовах при розгляді подій Другої світової війни часто виникають суперечливі погляди на життя українсько-польського прикордоння та зокрема на події, які відбувалися на Волині у 1943-1944 роках. Інтерес до цих подій загострюється у польському політичному середовищі в період чергових виборів зокрема і на теперішньому етапі. Вони мають значний вплив на українсько-польські відносини, що є надзвичайно актуальним в сучасних умовах війни Росії проти України, коли польська держава надає українцям велику підтримку і допомогу.

Мета дослідження: Детальне ознайомлення з літературою, яка розкриває

події цього періоду, вивчення спогадів учасників, дослідження історичних джерел, встановлення причин та наслідків трагічних подій українсько-польських відносин в роки Другої світової війни, зокрема на Волині у 1943-1944 роках.

Результати дослідження. Про події Другої світової війни, які прийнято називати «Волинською трагедією», написано і сказано досить багато, зокрема дослідниками В. Сергійчуком, В. Кіпіані, В. Вятровичем, Ю. Борцем та іншими, проте ця тема залишається актуальною і досі. Дослідники розкриваючи події 1943-1944 років, які відбувалися на теренах Волині вказують на глибинні причини цього конфлікту. Причини цього конфлікту почали формуватися ще у 1920-1921рр., коли в результаті Варшавської угоди та Ризького договору значна частина західноукраїнських земель, в тому числі і Волинь, увійшли до складу новоутвореної польської держави. Приєднання західноукраїнських земель викликало значне невдоволення українських політиків та українського населення цих регіонів. У 1923 році поляки, добиваючись остаточного рішення про приєднання цих земель, обіцяли українцям культурну автономію, проте після рішення Ради послів великих держав (Великої Британії, Франції, Італії та Японії) про визнання суверенітету Польщі, не дотримались обіцянок. Порушення стосувалися насамперед освіти. Так у 1924 році була проведена реформа освіти, яка передбачала запровадження двомовної школи, що по суті визначало навчання польською мовою, також українці не отримали дозволу на відкриття у Львові українського університету, не дивлячись на те, що була проведена величезна підготовча робота для його відкриття, а в 1921-1925 рр. у Львові діяв Таємний український університет. Негативні соціально-економічні процеси були пов'язані з поділом території країни на дві категорії – Польща «А» (корінні землі) і Польща «Б» (західноукраїнські та білоруські землі), що передбачало перетворення цих земель у сировинні придатки. Загострення викликала поява на українських землях польських селян-осадників, які користувалися великими привілеями від держави. Двісті тисяч осадників ще більше ускладнили ситуацію із землею у густонаселених регіонах Волині та підштовхнули населення до протестів та виступів. Двісті п'ятдесят тисяч українських селян емігрували. Напруженість у відносинах між польською владою та українським населенням викликала політика пацифікації (умиротворення), запроваджена у 1930 році. Польська держава ввела у вісімсот українських сіл поліцію та війська, проводилися обшуки, арешти, закривалися читальні, осередки «Просвіти», переслідувалися українські політики. Особливо загострилося українсько-польське протистояння в роки Другої світової війни. На теренах західноукраїнських земель почали діяти польська Армія Крайова та Українська Повстанська армія. В. Сергійчук у книзі «Трагедія Волині» об'єктивно на основі документів і фактів робить аналіз причин та наслідків подій 1943-1944рр. [1]. Обидві армії боролися за свою державність, тільки погляди та політичні амбіції були різними, українці хотіли створити державу на етнічних українських територіях, а поляки розглядали відновлення польської держави у довоєнних кордонах з приєднанням усіх західноукраїнських земель[1,с.96-97]. В. Вятрович у книзі «За лаштунками «Волині-43» [3,с.11] вказує, що загостренню конфлікту сприяла також поведінка третіх сил, зокрема німецької

окупаційної влади та червоних партизан, ці сили були зацікавлені в загостренні ситуації. Великий вклад в дослідження цих подій зробив волинський дослідник Я. Царук, який виклав результати досліджень у книзі «Трагедія волинських сіл 1943-1944» [2]. Автор вказує на невідповідність у цифрах втрат за польськими та українськими джерелами за збіраною ним інформацією, зокрема він вказує що у селах Володимирського району за польськими даними загинуло 1915 поляків від рук українських націоналістів а за результатами його досліджень 430 осіб. За даними Я. Царука, в селах цього ж району від рук поляків загинуло 1454 українці (встановлено прізвища 1244 осіб), за даними польських джерел українців загинуло всього 80 осіб [2, с.20-21]. Така невідповідність даних має під собою необ'єктивну, часто політичну, а не історичну оцінку і вимагає додаткового вивчення та аналізу.

Висновки

Трагічні події на Волині у 1943-1944 рр. були зумовлені антиукраїнською політикою польської держави у міжвоєнний період (1923-1939 рр.). В роки війни український національно-визвольний рух поставив високу мету відродження української держави на етнічних українських територіях, включаючи територію Волині. Польські політичні кола, готуючись до завершення війни, намагалися зміцнити своє становище на західноукраїнських територіях, плануючи приєднати ці землі до відновленої польської держави і прагнення українців не входили в їхні плани. Друга світова війна завершилася поділом західноукраїнських земель між новоутвореною польською соціалістичною республікою та українською радянською соціалістичною республікою, що не відповідало інтересам частини польських та українських політиків, проте післявоєнні кордони, закріплені міжнародними договорами (1945, 1951 рр.), є непорушними. Україна і Польща є незалежними державами, які будують відносини на принципах дружби, взаємодопомоги і порозуміння. Шляхом до розв'язання будь-яких непорозумінь є глибоке вивчення документів і фактів історії, спогадів учасників цих подій, належне вшанування жертв трагедій, встановлення пам'ятників як полякам, так і українцям, які загинули на шляхах війни. Українці і поляки в сучасних складних обставинах повинні жити мирно, щоб зберегти свою державність та національну ідентичність.

Список використаних джерел:

1. Сергійчук В. Трагедія Волині. Київ: Українська Видавнича Спілка, 2003. 139 с.
2. Царук Я. Трагедія волинських сіл. 1943-1944 р.р. Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2003. 189 с.
3. Вятрович В. За лаштунками «Волині-43» невідома польсько-українська війна. Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2016. 304 с.
4. Вятрович В. Україна. Історія з грифом «Секретно». Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2014. 512 с.